

Viðmið um hvenær skuli tilkynna alvarleg óvænt atvik til GEV

Þeim sem lúta eftirliti Gæða- og eftirlitsstofnunar velferðarmála er skylt að tilkynna stofnuninni án tafar um alvarleg óvænt atvik. Með alvarlegu óvæntu atviki er átt við atvik sem valdið hefur eða hefði getað valdið notanda þjónustu varanlegu líkamlegu eða andlegu tjóni eða orðið honum að bana. – 12. gr. laga um GEV

Atvik skal tilkynna til GEV án tafar ef það hefur leitt til dauða eða varanlegs líkamlegs eða andlegs tjóns hjá notanda þjónustu þegar atvikið tengist veitingu eða skorti á þeirri þjónustu sem lýtur eftirliti stofnunarinnar. Sama gildir ef atvikið skapaði raunverulega hættu á slíkum afleiðingum, þótt komið hafi verið í veg fyrir þær með tímanlegum viðbrögðum.

„Næstum atvik“ geta líka verið tilkynningarskyld. Atvik getur verið alvarlegt þótt notandinn sleppi ómeiddur. Árangursrík viðbrögð sem leiða af sér jákvæða útkomu draga ekki sjálfkrafa úr alvarleika atviksins. Til dæmis:

- einstaklingur með alvarlegan kyngingarvanda fær fyrir mistök mat sem hann ætti ekki að borða og byrjar að kafna en starfsmaður nær að losa öndunarveg;
- barn í mikilli sjálfsvígshættu kemst vegna mistaka út úr úrræði en finnst áður en það skaðar sig;
- eða notanda eru gefin röng lyf í skammti sem getur verið lífshættulegur en mistökin uppgötvast og viðeigandi meðferð kemur í veg fyrir tjón.

Alvarlegt óvænt atvik skal tilkynna til GEV án tafar og **eigi síðar en sjö dögum** eftir að atvikið átti sér stað.

Þegar vafi kemur upp um hvort atvik teljist alvarlegt óvænt atvik skal þá frekar gera ráð fyrir því að atvikið sé alvarlegt og því tilkynningarskyld.

Viðmið um óvænt atvik sem teljast alvarleg og ætti að tilkynna til GEV

Ekki er um tæmandi lista að ræða

Tegund atviks	Dæmi
Andlát	Notandi deyr eða finnst látinn við aðstæður þar sem þjónustan, skortur á þjónustu, eftirlit eða viðbrögð starfsfólks kunna að hafa átt þátt í dauðsfallinu. Andlát notanda vegna þekkts sjúkdóms ætti ekki sjálfkrafa að teljast alvarlegt óvænt atvik. Sé hins vegar mögulegt að vanræksla, mistök, skortur á eftirliti eða annmarki á þjónustu hafi átt þátt í andlátinu er atvikið tilkynningarskylt. Tilkynna ætti andlátið einnig til lögreglu.
Sjálfsvíg eða alvarleg sjálfsskaðandi háttsemi	Notandi fremur sjálfsvíg eða gerir tilraun sem leiðir eða hefði auðveldlega getað leitt til dauða eða varanlegs tjóns, þegar atvikið tengist þjónustunni eða eftirliti með viðkomandi. Einnig fellur hér undir alvarlegur sjálfsskaði, óháð því hvort sjálfsvígsásetningur liggur að baki, sem veldur eða hefði getað valdið notanda varanlegu líkamlegu eða andlegu tjóni eða dauða.
Íkveikja eða eldsvoði	Notandi kveikir í húsnæði, munum eða öðrum verðmætum í tengslum við þjónustu og við það skapast raunveruleg hættu á dauða eða varanlegu líkamlegu eða andlegu tjóni fyrir notandann sjálfan eða aðra notendur þjónustunnar. Einnig getur eldur sem kviknar fyrir slysi vegna skorts á eftirliti talist alvarlegt atvik.
Alvarlegt ofbeldi	Notandi verður fyrir hverslags ofbeldi eða misnotkun í þjónustunni sem veldur eða hefði getað valdið varanlegu líkamlegu eða andlegu tjóni, hvort sem um er að ræða líkamlegt, andlegt, kynferðislegt, fjárhagslegt eða stafrænt ofbeldi eða misnotkun. Einnig ef um alvarlegt ofbeldi er að ræða milli notenda.
Ólögðmæt eða hættuleg þvingun	Þvingun, frelsissvipting eða önnur valdbeiting af hálfu þjónustuveitanda sem leiðir eða hefði getað leitt til dauða eða varanlegs líkamlegs eða andlegs tjóns.

Alvarleg vanræksla	Notandi fær ekki nauðsynlega aðstoð, umönnun, næringu, eftirlit eða aðgang að nauðsynlegri þjónustu með þeim afleiðingum að líf eða heilsa hans er í verulegri hættu.
Alvarleg mistök við lyfjagjöf eða meðferð	Röng lyf, rangur skammtur eða lyf ekki gefin og afleiðingin fyrir notandann er eða hefði getað orðið dauði eða varanlegt tjón.
Hvarf eða brotthvarf einstaklings í sérstakri hættu	Barn eða einstaklingur sem vegna fötlunar, ástands eða aðstæðna getur ekki gætt eigin öryggis hverfur úr þjónustu og lendir í eða er í raunhæfri hættu á alvarlegu tjóni. Einnig ef einstaklingur er afhentur röngum aðila eða skilinn eftir á röngum stað.
Alvarlegt slys sem tengist þjónustunni	Til dæmis drukknun eða næstum drukknun, köfnun, alvarleg brunaslys, fall úr mikilli hæð, alvarlegt umferðarslys eða sambærilegt atvik þar sem þjónustan eða eftirlit þjónustuveitanda kunna að hafa átt þátt í atvikinu.
Alvarleg mistök í öryggisráðstöfunum	Notandi kemst t.d. að vopnum, hættulegum lyfjum eða öðrum hættulegum hlutum vegna mistaka í þjónustunni og hann eða aðrir notendur verða fyrir raunverulegri hættu á dauða eða varanlegu tjóni.